

Космас доктара Яўсеева

Загадчык аддзялення медыцынскай рэабілітацыі Ашмянскай ЦРБ Мікалай Яўсееў у мінулым годзе адзначыў 70-годдзе, паўвекавы юбілей у медыцыне і 40-годдзе працы ў Ашмянскай ЦРБ.

«Запрашаем вас прыехаць у Ашмяны, каб напісаць пра нашага доктара Мікалая Аляксандравіча Яўсеева. Ён вельмі цікавы чалавек: дасведчаны, сардэчны, творчы. У доктара свае падыходы да лячэння, свая філасофія жыцця, свой космас. Прыязджаюць да яго па дапамогу з іншых раёнаў і з Мінска...» Такі ліст даслалі ў рэдакцыю з Ашмян. Мы завіталі ў райцэнтр, каб пазнаёміцца з любімым жыхарамі спецыялістам.

Мікалай Аляксандравіч, што паўплывала на выбар прафесіі?

«Нарадзіўся я ў Пінску ў простае працоўнае сям'і, якая не мела дачынення да медыцыны. Бацька — афіцэр міліцыі, маці — бухгалтар. У сем год захварэў на шкарлятыну. Доўгі час знаходзіўся ў інфекцыйным аддзяленні мясцовай райбальніцы. Быў вельмі ўдзячны людзям у белых халатах, якія лячылі мяне. Вельмі хацелася вырасці падобным да іх...»

Як пачынаўся працоўны шлях?

«Скончыў Пінскае медвучылішча і некаторы час займаў пасаду фельчара ў вёсцы Малеч Бярозаўскага раёна. Па сёння з удзячнасцю ўспамінаю свайго першага настаўніка — мясцовага доктара Міхаіла Іванавіча Мялешку. Там я навучыўся прымаць роды, рабіць нескладаныя хірургічныя ўмяшальніцтвы. Але неўзабаве прызвалі ў войска, пачаліся іншыя будні...»

Але і там, відаць, былі свае ўніверсітэты?

Служыў я недалёка ад Ленінграда. Пракладалі чыгунку, будавалі масты. На ўсё жыццё запомнілася суровая зіма 1969 года. Было шмат траўмаў, абмаражэнняў і апёкаў. У эксгрэмальных умовах даводзілася самастойна прымаць адказныя рашэнні. Акрамя рацыі не было ніякай сувязі са знешнім светам. Шпіталізавалі пацыентаў, часам выкарыстоўваючы непрыстасаваны транспарт з будоўлі, які мог праехаць па заснежаным бездарожжы. Памятаю, што даводзілася аказваць першую медыцынскую дапамогу ваеннаслужачаму са шматлікімі пераломамі, які ўпаў з рыштаванняў, а потым у завею суправаджаць яго ў бальніцу. У той час я быў сам-насам з ротай ваеннаслужачых (амаль сорок чалавек), а бліжэйшая медыцынская ўстанова знаходзілася за 40 кіламетраў. Потым служыў на цаліне ў Казахстане, у горадзе Сцяпняк. Быў старшым фельчарам і загадваў аптэкай. Трэба было пільна сачыць за эпідсітуацыяй у рэгіёне. Былі праблемы з пітнай вадой. Антысанітарыя, як вынік, шмат выпадкаў дызентэрыі. Гэта было для мяне таксама добрай жыццёвай і прафесійнай школай. Пасля службы я меў цвёрды намер вучыцца далей. Неўзабаве паступіў у Гродзенскі медыцынскі інстытут.

Чым запомніліся гады студэнцтва?

Яны праяцелі імгненна. З задавальненнем займаўся неўралогіяй. Інтэрнатуру праходзіў на базе ГрАКБ. Лёс падарыў незабыўныя сустрэчы з прафесарамі Якавам Якаўлевічам Гардзеевым, Уладзімірам Пракопавічам Ярашэвічам. Гэтых асоб лічу сваімі настаўнікамі, якія вучылі мяне не толькі прафесіі, але і ўменню рабіць пацыента саюзнікам у барацьбе з хваробай.

Ці прыгадваюцца першыя гады працы ў Ашмянах?

Прыехаў сюды сорок гадоў таму ўрачом-неўрапаталагам. Не было ні нарколага, ні псіхолага, ні псіхіятра. Адзін неўрапаталаг на ўвесь раён. Пад яго адказнасць - кансультацыйная, экстранная, стацыянарная дапамога і шматлюдны амбулаторны прыём. Усе кансіліумы, клінічныя разборкі таксама праходзілі ў прысутнасці неўрапаталага. Клопатаў было шмат, але ўжо тады мяне не задавальняў узровень аказання дапамогі неўралогічным пацыентам. І я пачаў шукаць альтэрнатыву.

Неўзабаве прайшоў курсы па іголкарэфлексатэрапіі ў Ленінградзе. Гэты від аздаравлення мабілізуваў механізмы самарэгуляцыі і гарманізаваў энергетыку арганізма чалавека. Часцей за ўсё даводзілася працаваць з дыскагеннымі радыкулітамі, парушэннямі мазгавога крыватoku, неўрастэніяй, фобіямі, дэпрэсіяй, артэрыяльнай гіпертэнзіяй, гастрытамі і г. д. Трэба было ўзаемадзеінічаць і з пацыентамі, каб разам выйсці з негатыўнай сітуацыі, а магчымасці медыкаментознай тэрапіі былі абмежаванымі. Тут важна ўсвядоміць, што карэкцыя праводзіцца не толькі на фізічным, але і на эмацыянальным узроўні. Потым асвоіў псіхатэрапію, су-джок-тэрапію, іншыя нетрадыцыйныя віды аздаравлення.

Пэўная ступень свабоды, якую я меў, дазваляла паглядзець на паталогію пацыентаў у незвычайным ракурсе, без вузкіх стэрэатыпаў і руціны. Была магчымасць пастаянна ўдасканальваць свае прафесійныя навыкі на курсах павышэння кваліфікацыі ў Беларускім дзяржаўным інстытуце ўдасканалення ўрачоў, установах Масквы, Ленінграда, Кіева. Але праз 10 гадоў я сур'ёзна захварэў і вымушаны быў перайсці на фізіятэрапію... Якраз у 1987 годзе быў пабудаваны новы корпус бальніцы, дзе пачало працаваць адцяляенне рэабілітацыі, якое я ўзначаліў. На працію 30 гадоў імкнуўся культываваць мікраклімат узаемапавагі, дабрыні і любові.

Якія складаныя выпадкі з урачэбнай практыкі таго часу вам асабліва запамніліся?

За шматгадовую працу было нямала экстрэмальных сітуацый. Напрыклад, аднойчы да нас у бальніцу трапіла парадзіха, у якой быў рэўматычны васкуліт сасудаў галаўнога мозгу. Пад пагрозай жыццё цяжарнай і немаўляці. Трэба было неадкладна ратаваць жанчыну. Да Гродна і Мінска далёка. Выклікалі санавіяцыю. Усведамляў, што можам спазніцца. Узгадніўшы свае дзеянні з гродзенскімі спецыялістамі, пачаў лячэнне. Прызначыў вялікую дозу гарманальных прэпаратаў і антыбіётыкаў, пачалі інфузійную тэрапію. Калі прыехалі спецыялісты з Гродна, жанчына ўжо пачала выходзіць з каматознага стану. Ёй палепшала. А неўзабаве ў яе нарадзілася дзяўчынка...

З якімі праблемамі сёння трапляюць да вас у аддзяленне рэабілітацыі і што вы можаце прапанаваць пацыентам?

Кожны наш пацыент мае права выбару метадаў аздараўлення. Па-ранейшаму запатрабаваны іголкарэфлексатэрапія, су-джок- тэрапія, а таксама псіхатэрапія, лазернае і бальнеалэчэнне, сухія вуглякіслыя ванны і шмат што яшчэ.

Праблемы, якія мы паспяхова вырашаем: стан імунадэфіцыту, хронічныя працяглыя захворванні, дэпрэсіўныя і неўратычныя станы. Добрыя вынікі ў тых, хто перанес інсульт, запаленыя захворванні галаўнога мозгу. Аказваем комплексную дапамогу, бо чалавечы арганізм - сапраўдны космас, дзе шмат непазнаных галактык. Патрэбны індывідуальны падыход праз разуменне эмоцый і пачуццяў пацыента. Чалавек мае сілы знайсці душэўную раўнавагу і сваю філасофію, якая заключаецца ў здольнасці здзіўляцца, радавацца жыццю. У любым узросце. Асабліва глыбока ўсвядоміў гэта, калі сам аднойчы перажыў стан клінічнай смерці. Многае пераасэнсаванне і нават пачаў пісаць вершы.

Як сочыце за стварэннем уласнага здароўя?

Шмат хаджу пешшу, люблю купацца ў халоднай вадзе. З задавальненнем працую на лецішчы. Важна заўсёды мець пазітыўны настрой, унутраны стан гармоніі. Дапамагае ў гэтым сям'я: жонка, дзеці і маленькі ўнучак.

Святлана Хорсун